

dala celo leto 1915 litrov mleka, tedaj ga je bilo na vsak dan 6·22 litrov. Sivka je štela tudi 2½ leta, dala pa je v celem letu 2130 litrov mleka ali 7·7 litrov na dan. Dimka je bila 4 leta stara, mleka pa je imela 3165 litrov v letu ali 8·7 litrov na dan. Plavka je štela 6 let in je imela mleka v celem letu 3305 litrov, torej na dan 9 litrov. Rmenka je bila tudi 6 let stara, namolzli so iz nje 4180 litrov mleka, vsak dan po 12 litrov. Pramka je stala že v 12. letu, mleka pa je bilo od nje 3258 litrov ali 8·9 litrov na dan.

Iz tega se razvidi, da daje krava od 4. do 10. leta največ mleka, potem pa jemlje mleko nazaj. Temu pa se ni čuditi, saj krava ne doseže sploh, če se vzame poprek, čez 15 let. Razumeje se, da mora dobiti krava tudi klaje, ki je kaj vredna, ako čemo od nje obilo in dobrga mleka.

Sejmovi. Dne 10. aprila v Novi cerkvi in na Bregu v Ptui. Dne 12. aprila v Dobji in v Poličanah (za svinje). Dne 14. aprila v Vojniku, pri sv. Lenartu v slov. gor. in v Rogatci. Dne 16. aprila v Imenem za svinje, v Spielfeldu in na Vranskem. Dne 17. aprila v Kapelah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Konfiskacija. Tatje. Voda.) Prva izdaja današnje številke je ostala v rokah c. kr. okr. glavarstva in sicer za voljo dopisa od sv. Vrbanu pri Ptui. Da ne trpé naši bralci škode, priredili smo drugo izdajo, izpustivši zasežene vrste dopisa. — Tatov, ki so vlomili v noči od 6. na 7. aprila v pisarno vinotržcev Pugel in Rossmann v našem mestu, še gosposka nima. Tacih tičkov ujeti ni tako lahko. Ukradli pa so poštne znamke za 100 goldinarjev, 2 cekina in še nekaj srebrnih denarjev. Eden izmed drznih tatov se je vrezal v roko, ko je segel skoz okno. Mogoče, da ga tedaj izda njegova rana. — V našem mestu imamo veliko studentov in v njih še precej dobro vodo in če je v katerem ni, kriv je tega le hišni gospodar, ki ne skrbi za snaženje studentov. Čudimo se pa zato, da se v novem času peča nekaj naših mož z vprašanjem, odkod da naj dobi mesto vode, kedar si napravi vodotok. Ljudem, ki plačujejo mestno priklado, to ne gre v glavo in sploh je pri njih še misel, da mestu ni treba vodotoka, najmanj pa je treba beliti si za to glavo gospodi, ki ne šteje ničesar v mestno kaso.

Iz Preborja. (Spomin blage žene. Dne 27. febr. t. l. so zvonovi s prijaznega hriba naše farne cerkve tako tužno doneli čez dol in

plan: ta dan pokopali smo namreč truplo rajne gosposke Marije Vrečko, matere tuk. cerkvenega ključarja. Čudno naključje je bilo res isti teden: v nedeljo po noči je nagloma umrla žena enemu cerkvenemu ključarju (Tomažu Kotnik), ter je bila v torek pokopana in isti dan zvečer je umrla rajna Marija Vrečko. Vrečkova hiša v Žegru je pa tudi znana po naši domovini; v tej hiši je tekla zibelka rajnemu preč. g. Celjskemu opatu, Ant. vitezu Vrečko in izmed 6 sinov rajne blage žene so trije doktorji, namreč: c. kr. okrajni šolski nadzornik dr. Andrej Vrečko, profesor na Celjski gimnaziji, dr. Josip Vrečko, dobro znan odvetnik v Celji in dr. Franc Vrečko pri c. kr. deželni sodnici na Dunaji; najmlajši Jakob Vrečko je letos osmošolec na Celjski gimnaziji, Mihael Vrečko je uradnik v Celji in Martin Vrečko je gospodar doma, cerkven. ključar, šolski ogleda in ud občinskega in šolskega odbora; hči Marija je omožena na Lahovem domu v Dobjem, domače fare. Koliko sta se morala pač rajna blaga stariša truditi, koliko žrtvovati, preden sta videla svoje otroke v tako častnih, imenitnih službah, to pač blagi čitatelj razumeš, posebno ako imaš sinove v višjih šolah. Ginljivo je bilo pa tudi videti, koliko so se sedaj tudi hvaležni sinovi trudili, da bi bolnej materi podaljšali ali vsaj nekaj časa še ohranili življenje, a Bog je drugače sklenil, ter je poklical rajno sprejet in živat toli zaslužen plačilo! Ko se je žalostna novica o smrti rajne izvedela, hiteli so hvaležni sinovi in hči sicer potrtega a ljubečega srca, da še enkrat — zadnjokrat vidijo, ter pokropijo mili obraz najdražjega, kar ima človek na zemlji — rajne matere.

(Konec prih.)

Od Slatine. (Nemška šola.) V naši občini so nam naši velikaši, tisti, ki so, kakor je že bilo v vašem listu rečeno, večkrat zavozili, vložili pred štirimi leti temeljni kamen za deklško šolo ali kakor ji je ime „Deutsche Volks-Schule.“ — Pri njihovem imenitnem delu sem bil jaz navzoč, ker sem moral iti rad ali nerad tje, kjer so možnarji pokali in tje, kjer je godba svirala, da se prepričam, kaj da je posebnega. Tam je nek mali gospodek, o katerega velikanskih zaslugah sem že veliko slišal in bral, neko pergamentno pismo ali „oslovo kožo“ izpotegnil ter svojim nemškim bratom prečital, se ve, da po nemški, po tem pa jo je v pušico zapečatil in v votlino temeljnega kamena položil. Ljudi je bilo zares veliko, ali Nemcev prav malo, pa čital je le vse, se ve, da po nemški. Med poslušalci je bilo veliko ljudi, ki nemščine ne razumejo, vendar sem slišal govoriti: ta je dober (oj, oj!) govornik, ta nam je dobro in lepo povedal. Po tem obredu sem šel v Slatino na vrček piva. Tam se pa pogovarjam z velikim Nemcem J. O. On je tudi poleg bil

tam, ko so temeljni kamen vlagali in mi je napovedoval, da bo šola še v tistem letu dozidana in da v jesen, dne 1. novembra, se že bo v tej šoli poučevalo v nemščini. Jaz sem trdil, da šola ne bo v tem letu dogotovljena, zaradi pomanjkanja denarjev, in da poduk se ne more v jeseni začeti, ker bo najmanj 7 občin nasproti. Ko bi še jaz bil dalje časa v gostilni poleg tega posili „Nemca“ ostal, bila bi se do hudega sprla, pa sem si mislil: bolje je bolje ter sem jo potegnil. Z milimi darovi, po celej deželi na branili, se je šola v treh letih zares dozidala, z napisom „Deutsche Volks-Schule.“ Dragi bralce, ako se za to šolo kaj zanimaš, poglej, kedar greš, ali če se peljaš po veliki cesti — od Slatine proti Takalcam, nad Krumpakom, po domače Čohavnjekom, na hribček na levo — tam zapaziš res lepo veliko poslopje in beri nemški napis: „Volks-Schule.“ Pri tem pogledu te sicer malo po trebuhu kolje in misliti si moreš: saj dobro vem, da je bilo v začetku „deutsche Volksschule“ — zdaj pa še le „Volksschule“ — kje so neki pismenke „deutsche?“ Najbrž jih je ogloidal zob časa, ali morebiti zob podgane. V računu krajnega šolskega sveta sv. Križ namreč se bere za leto 1890: „einen neuen Offen gesetzzt,“ meni se dozdeva 80 fl. Kaj pa je beseda offen? Offen zmiraj pomeni v nemščini in za nas Slovence: odprto. V razdelitvi ravno tistega sveta se vidi: „für die... Ratte. fl. kr.“ Kaj pa je to „Ratte“? Kolikor jaz razumem, pravi se „Ratte“ po slovenski: podgana. In ker je predsednik krajnega šolskega sveta offen — odprto pustil, so Ratte, podgane, ven prišle in so morda te pismenke snedle. Omenjena letna poročila še imam hranjena in jih na zahtevanje rad vsakemu pokažem, v dokaz, da resnico pišem. Tudi še moram omeniti, da so predstojniki veseli bili, da so ta pisma v roke dobili in brali „Gemeinde N. N. für die... Ratte... fl. kr.“ kajti mislili so: tam pač ne znajo predbro nemški, da predsednik „für n. pr. 16. Ratte 24 fl. 50 kr.“ plača. Dolgo sem o teh šmentanih „Rattah“ molčal, ali zdaj ne morem več, ker Nemci zmiraj pravijo, da slov. jezik je „Bauernsprache.“ Bolje bi pač bilo, ko bi naši „burgermeisteri“ v slovenščini uradovali, ker takih kozlov ne bi mogli streljati, kakor jih včasih dozda v nemščini. Šola v Slatini je bila v treh letih dozidana, in še zdaj stoji prazna. Kedaj se bo pa v njej poduk v nemščini začel, tega vam pa ne morem povedati, ker nisem prerok.

Iz Ptuja. (Posojilnica.) Iz poročil na čelstva in nadzorstva hran. in posoj. društva v Ptuj, katera so se prečitela in odobrila pri obnem zboru dne 15. marca t. l. povzamemo sledeče: 1. Zadruga štela je koncem leta 1889 2139 udov, leta 1888 2005 udov. 2. Deležev bilo je vplačanih do konca leta 1889. 38,123.56

gld., leta 1888 32.275 gld. 3. Hranilnih vlog imela je zadruga koncem 1. 1889. 264,775 31 gld. do konca leta 1888. 209,325.03 gld. 4. Razposojeno pri zadružnikih je imela zadruga koncem leta 1889. 319,173 34 gld., koncem leta 1888. 253,668.57 gld. 5. Reservna fonda za slučajne izgube znašala sta koncem 1889. leta z všteto vstopnino in doneskom za posebni rezervni fond skupaj 14,460.16 gld. 6. Od čistega dobička z leta 1889. izplačajo se za leto 1889. na vse deleže 5% obresti (dividenda) v znesku od 1716 20 gld. 7. Za dobre namene dovolilo se je iz dobička iz leta 1889. 1050 82 gld iz leta 1888. 531 62 gld. 8. Ostali dobiček z leta 1889. v znesku od 4339 84 gld. se ima pripisati posebnemu rezerv. fondu: 1889. se je pripisalo 1600 gld. 9. Vsled omenjene dotacije znaša rezervni fond od 16/3. t. l. naprej 18 800 gld. združno premoženje po všteti deležih po 38,123.59 gld. pa skupaj 56,923.59 gld. 10. Denarni promet znašal je v 6. letu 684,468.24 gld. 11. Izgube zadruga dozda ni imela. 12. a) V načelstvo za dobo dveh let so se izvolili: G. A. Jurca, Dr. Jak. Ploj, Mihael Brenčič, Dr. Fr. Jurtela, Tomaž Mikl, Fr. Urbas in na novo g. Jožef Zelenik. b) V nadzorstvo so se izvolili: G. Bened. Hrtiš, Simon Oschgan, Andr. Brenčič, Alojzij Čeh, Martin Rodošek in Tone Sok.

Iz Šmarskega okraja (Zdravilo.) Zoper nahod pomoček priporočuje dunajski Volksblatt. Trdi, da so ga krojači velikokrat krivi, ker ne delajo prav telovnikov ali lajbelčkov, ter svetuje: krojači jemljite za hrbet ali zadnji stan telovnika blizo tako toplo blago kakor spredi, drugače se morajo pljuča prehladiti. Pljuča se namreč zakrivajo spredi od reber, obilnejšega mesa in masti, na hrbtu so pa bliže površja, tedaj menj zapažena, in jih doseže popred mrzlota. List še pripoveduje, da niso nekateri gospodje že prav dolgo nič več nahoda imeli, ker so si dali potem nasvetu telovnik in topel hrbet narediti.

S Ptuja. (Za dijaško kuhinjo) v samostanu č. gg. oo. minoritov na Ptujem so znova naslednji p. n. čestiti gospodje blagodušno darove poslati blagoizvolili Vnanji: Domoljubi v Ljubnem na gornjem Štorskem 10 fl., g. Zelenik Jožef, veleposestnik pri sv. Vrbanu v slov. gor. 20 fl., g. dr. Dragotin Prus, zdravnik v Konjicah 3 fl., č. g. Trstenjak Jakob, župnik in duh. svetovalec pri sv. Marjeti pod Ptujem 2 fl., č. g. Kukovec Jožef, župnik pri sv. Andražu v slovenskih goricah 5 fl., č. g. Vido Janžekovič, kapelan na Sladki gori 2 fl., č. g. Pernat Jernej, kapelan v Majšbergu 1 fl., č. g. Čuš Janez, duhovnik v Wettmannstättenu 5 fl., po č. g. Ferdo Majcenu: preč. g. Meško Jakob, župnik in duh. svetovalec v St. Lovrenci v slov. gor. 5 fl. in č. g. Slekovec Matevž, župnik pri sv. Marku pod Ptujem 5 fl. Ptujski:

g. dr. Ploj Jakob, odvetnik 8 fl., g. Kunstek Lukež, profesor 4 fl., g. Klobučar Anton, c. kr. sod. pristav 4 fl., g. Cilenšek Martin, profesor 2 fl., č. g. Majcen Ferdo, profesor 2 fl., č. g. Bratuša Alojz, beneficijant 2 fl. 10 kr., č. g. Črno Marko, korvikar 2 fl. 10 kr., č. g. Šalamon Fr., mestni kaplan 2 fl. 10 kr., g. Železinger Fr., profesor 5 fl. Vsem veledušnim dobrotnikom in uzornim ljubiteljem naše gimnazijske mladine izrekamo najpristrčnejšo zahvalo in stoterni: „Bog plati!“ Nadaljne milodare vsprejema preč. g. v. Benko Hrtiš, gvar-dijan in župnik na Ptui.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. O veliki noči je bilo na Dunaji prav živo in so delalci raznih vrst imeli zborovanja. Najbolj pa so zidarji le-ta napolnjevali, ker so brez dela že skorej 14 dni. Oni zahtevajo več plačila, radi bi pa po vrhu še zato manj dela, doslej se jim mojstri še niso udali. — V Freiwaldavi, mestu v Šleziji, je bil v ponedeljek velik katoliški shod in so moške izrekli škofom zahvalo za njih izjavo gledé na ljudske šole. — V društvu „Südmark“ dela v Gradci poseben odbor za to, da razpostavi Nemce po slov. vaséh in trgih. Od naših ljudi pa bode najbolje, če se ne spusté nikakor v dotiko s tacim „priseljencem.“ Rad bode potem pobral šila in kopita. — Akademija za rudokope v Ljubnem, na Gornjem Štajarji obhaja v jesen svojo 50letnico. Slovenci nimajo od nje nobene koristi, pač pa jo vzdržuje tudi njih denar. — V Wolfsbergu, na konci lavantske doline, imajo že tudi podružnico „Südmark.“ Da so nemški Korošci pri vsaki reči, ki je na škodo njih slov. so-sedom, to je že žalibog stara resnica in pri tem se še vedno upije, da kalijo le Slovenci mir v koroških pokrajinah! — Skoz Beljak prihaja letos zopet laških delalcev na Koroško: nam se zdi, da bi ljudje tam tudi brez njih shajali. — Tovarna za sukno v Vodmatu na Kranjskem je ustavila svoje delo, ker ji je izmanjkalo naročil za sukno. Veliko delalcev izgubi s tem zaslužek. — Naš rojak dr. Jože Vošnjak se je odpovedal mestnemu odborništvu v Ljubljani. Naša „Deutsche Wacht“ je tega na vso silo vesela. — V Gorici se letos zopet postavlja konservativna stranka na noge, da spravi o prihodnjih volitvah svoje može v mestni zastop. Čas je že v resnici, da se očisti zrak v tem mestu in odpravi iredentovstvo iz njega. — Iz Primorja gre vsako leto nekaj mladih ljudi v Bosno iskat si dela, tudi letos šlo jih je precejšnje število. — Na kolodvoru južne železnice v Trstu niso slov. ljudstvu prijazni ter se branijo slov. pisem. Neki ljudje so si povsod enaki. — Novo cerkev bodo v Trstu

vendar le zidali; zoper to stavi se sicer starešinstvo po robu, kolikor mu je moči, ali prebivalci sami so za zidanje. — V Hercegovini dobijo frančiškani nov samostan in sicer v belem Mostaru. — Odkar je grof Szápáry predsednik v ogerskem ministerstvu, skuša še tudi stranke nekam združiti, toda grof Apponyi se brani prestopiti v liberalno stranko in vsled tega bode težko kaj iz združenja. — Vlada namerava predložiti v drž. zboru načrt postave „o ponarejanji vina.“ Take postave je, če kje, potreba v ogerskih deželah, saj imajo v njih judje vso kupčijo, torej tudi z vinom v rokah.

Vunanje države. Nekateri listi vedó o necem posvetovanji kardinalov v pričo sv. Očeta Leona XIII. ter jim je šlo v tem za preseljenje papeža iz Rima. Človek pač lahko ugane, da se je to godilo le v glavi kakega „viteza od peresa.“ — Crispi, glava italijanske vlade v Rimu, je sila vesel dolgega pisma iz roke nemškega drž. kancelarja, generala Caprivi. Kancelar menda želi, da se vzdrži še na dalje tripelalijanca ali zveza Nemčije, Avstrije in Italije. — Predsednik francoske republike, Sadi Carnot, poda se v južne kraje ter pride tudi na otok Corsica. Možu je treba pač iz nova hvale in na potovanji dobi se ona po ceni! — Belgijski kralj Leopold II. želi, naj bi se glavno mesto Brüssel zvezalo z morjem in so načrti za dela, ki jih je za to treba, že gotovi. Mesto pridobi s tem veliko koristi, ako se delo posreči. — V Angliji so že vendar-le jeli misliti na to, kako bi se dalo irskemu ljudstvu pomagati. Vlada je za to, naj si irski prebivalci kupijo mala posestva in vlada jim posodi za to denarja ter se ji naj vrne v 40 letih. — Nemški cesar Viljem II. je prepovedal dvoboje tudi pri častnikih, samo v nekaterih slučajih bodo ti še poslej mogoči. — Iz Rusije se poroča, da so se kmetje v finlandskih vaséh spuntali zoper vlado, ali ta novica ni za to, da jo človek verjame. — V Belem Gradu so na veliko noč praznovali obletnico srbskega kraljestva in vlada je izročila nekaterim Rusom „iz hvaležnosti“ visoko odlikovanje. To pa ne bode vsem po volji. — Prvi minister Turčije, Said paša ima zaupanja pri sultanu ter je dobil od njega te dni najvišje odlikovanje. — Z otoka Kreta se javlja, da so turški vojaki vdrli na večih krajih v kršč. cerkve ter so jih oropali, ne da bi imeli za to uzroka. — Iz Afrike je poslal abisinjski cesar Menelik ital. kralju pismo ter se mu zahvaljuje za pomoč Italije. Svet pa sodi, da ta hvaležnost ne bode dolga. — Iz Amerike vrne se nad 1000 ital. ljudi domov, ker niso našli nikjer zaslužka. — Iz Zagreba se je podalo 34 popotnikov v Ameriko in sicer najprej v zjedinjene države, ali se bodo tudi vrnili kedaj